

[SIGNALEMENT]

Joris van Severen. Zijn persoon zijn gedachten zijn invloed zijn werk. Jaarboek 17, Ieper, Studiecentrum Joris van Severen, 2013, 208 pp., ill., ISBN 9789076057156.

De publicatie van Van Severens dagboek, zorgvuldig geannoteerd, wordt in dit 17de jaarboek voortgezet voor de periode mei-september 1920. (pp. 5-70) Daarin staan schaarse opmerkingen in verband met de Vlaamse beweging, zoals op 12 juli het bericht *“dat ze te Antwerpen geschoten hebben en dat mannen van ons gevallen zijn. Tragisch, maar des te beter.”* En 's anderendaags: *“Herman Van den Reeck, 19 jaar oud, lid van 't Front en der communistische groepering. De eerste die viel in de burgeroorlog Vlaanderen-België. Hij is overleden na zich tot het katholicisme te hebben bekeerd. Waarom is hij door God aangeduid? 't Is een schone figuur, een dromende enthousiast, een vooruitstrevend edelmoedig jong denker, katholiek, Fronter, communist. 't Kon zo gemakkelijk een andere geweest zijn. Hij is iemand die we kunnen vereren.”*

Romain Vanlandschoot vervolgt zijn *“verfijnde biografie”*, onder de titel *De eerste Grote Synthese. Joris van Severen – 1924.* (pp. 71-158) Hij besluit: *“Aan het eind van 1924 stond Joris van Severen eigenlijk nog nergens. Zijn beoogde partijformatie was nog niet rond en niet operationeel, terwijl iedereen over de verkiezingen bezig was. Zijn tijdschrift was gevallen. Het 'Essay' had niets opgeleverd (...) Het globale effect van zijn rusteloze lectuur en studie was een onmiskenbare verschuiving in 'reactionaire, conservatieve en antidemocratische gezindheid'.”*

Een laatste grote bijdrage is die van Ruud Bruijns, *Tussen rood en groen. Joris van Severen, het Verdinaso en de socialisten.* (pp. 159-188) *“Het doel is om aan te tonen dat het Verdinaso niet louter weerklank vond in traditionele Vlaams-nationalistische, katholieke kringen.”* Sommigen traden inderdaad toe: Jan Ryckoort die als trotskist uit de communistische partij gezet was; de antimilitaristische dienstweigeraar Maurits Van Coillie; de ontgoochelde socialist Frans Buyle; de fotograaf Willy Kessels die had meegewerkt aan het beeldpamflet *Misère au Borinage* van de cineasten Henri Stork en Joris Ivens; Luc Delafortrie die een kleinzoon was van Pieter Daens. *“Er waren uiteindelijk getalsmatig maar weinig overstappers en veel gesprekken leidden niet tot actie.”*

[Lode Wils]